

Datum: 23 januari 2024
Onderwerp: Voortgang Drentse Zonneroute A37
Ons kenmerk:

Geachte mevrouw, heer,

Met deze brief informeren wij u over de stand van zaken van de Drentse Zonneroute A37.

De Drentse Zonneroute A37

De Drentse Zonneroute A37 is een project van de provincie Drenthe, de gemeenten Emmen, Hoogeveen en Coevorden, Rijkswaterstaat en de netbeheerders Rendo en Enexis. De Drentse Zonneroute A37 moet gevormd worden door tussen Hoogeveen en de Duitse grens, over een lengte van 42 kilometer, zonnepanelen in de berm en knooppunten van de A37 te plaatsen. Op een oppervlakte van ongeveer 120 hectare wordt straks 176 megawatt aan duurzame energie opgewekt, goed voor circa 50.000 huishoudens. Het project levert daarmee een belangrijke bijdrage aan de doelstellingen van RES Drenthe (3,45 terawattuur).

Het project is sinds 2018 onderdeel van het programma Opwek Energie op Rijksvastgoed (OER) en wordt ondersteund door de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) en het Rijksvastgoedbedrijf (RVB). De aanleg van zonnepanelen langs de A37 is mogelijk gemaakt via een provinciaal inpassingsplan (PIP). Hierin zijn voorwaarden gesteld voor het ontwerp en de landschappelijke inpassing. Zo komen de panelen laag te liggen, waardoor er vanaf de weg overheen gekeken kan worden. Verder zijn gekleurde panelen voorgeschreven, passend bij de omgeving. Het PIP is vastgesteld maar nog niet onherroepelijk. Op dit moment loopt er een beroepsprocedure bij de Raad van State vanuit drie partijen uit Zwinderen. Dit gaat over de invulling van de zij-berm bij het dorp Zwinderen en de invloed van de zonnepanelen op de melkproductie van de koeien.

Participatie

Omwonenden zijn vanaf de start van de verkenning betrokken bij het project. Tijdens schets- en inloopavonden kon de omgeving meedenken over de uitgangspunten voor het ontwerp. Tot aan de vaststelling van het PIP zijn er 16 bijeenkomsten voor omwonenden georganiseerd. Een aantal van de door de omgeving ingebrachte ideeën zijn in de plannen meegenomen (zonnewand Hoogeveen) en of zijn weer uit de plannen gehaald (zonnewand Erica).

Financiële participatie

Lokaal eigendom is vanuit de lokale en regionale overheden een harde voorwaarde voor het project. De voorwaarden voor financiële- en procesparticipatie binnen dit project zijn vastgelegd in het Beleidskader Participatie Drentse Zonneroute A37. Dit beleidskader is afgestemd met lokale energievoerders en vastgesteld door de drie gemeenteraden in het voorjaar van 2023.

Uitgangspunt van het beleidskader is een streven naar 50% lokaal

eigendom met een ondergrens van 20%. Belangrijke voorwaarde om dit te laten slagen is een goed georganiseerde koepelorganisatie die de lokale energiecoöperaties uit de drie gemeenten vertegenwoordigt. Deze koepelorganisatie moet over voldoende kennis en expertise beschikken om een gelijkwaardig aanspreekpunt te kunnen zijn voor de commerciële ontwikkelaar van het project. Het OER-programma, de gemeenten en de provincie Drenthe faciliteren lokale energiecoöperaties bij de ontwikkeling van deze koepel, de opbouw van de benodigde kennis en expertise en het betrekken van de brede omgeving bij het project.

Het afgelopen jaar zijn hiervoor in elke gemeente kwartiermakers aangetrokken. In Hoogeveen is dit Gert-Jan Kreeft. Hij houdt zich samen met de lokale initiatieven, waaronder energiecoöperatie De Groene Wieken, bezig met het oprichten van de Energiekoepel A37 en de Hoogeveense Energiekoepel waarbij straks alle Hoogeveense energiecoöperaties zich kunnen aansluiten. Ter ondersteuning is er een projectleider en communicatieve ondersteuning beschikbaar gesteld. Tot slot is er budget beschikbaar voor de inhuur van financiële en juridische expertise. De Hoogeveense Energiekoepel zal medio 2024 worden opgericht.

Om inwoners de mogelijkheid te geven om te participeren bij de Drentse Zonneroute is het belangrijk dat de dorpen en wijken zo goed mogelijk zijn georganiseerd. Daarom biedt de kwartiermaker ondersteuning aan lokale initiatieven met het (eventueel) oprichten van een energiecoöperatie en/of het financieel participeren in de Drentse Zonneroute. Op 31 januari 2024 vindt er een informatieavond plaats voor wijk-, buurt- en dorpsverenigingen en andere lokale vertegenwoordigers om hen te informeren over de Drentse Zonneroute.

Netuitbreiding

Voor de netbeheerders is het project een belangrijke aanleiding geweest voor de investeringsbeslissing om de benodigde netuitbreiding bij Veenoord en Hoogeveen (Riegmeer) te kunnen realiseren. De planning is dat het project in 2027 op het elektriciteitsnetwerk aangesloten kan worden. Een bijkomend voordeel is dat er dan in geheel Zuidoost-Drenthe weer voldoende capaciteit beschikbaar is om initiatieven aan te sluiten.

Verkeersveiligheid

Op basis van de vernieuwde Richtlijnen Ontwerp Autosnelwegen wordt in 2024 langs een groot deel van de A37 een geleiderail (vangrail) aangelegd. Dit gebeurt met het oog op verkeersveiligheid. Een deel van deze geleiderail wordt geplaatst in verband met de realisatie van de Zonneroute. Realisatie van de geleiderail in 2024 is belangrijk om het project volgens planning te kunnen uitvoeren.

Intentieovereenkomst PPA

De huidige marktomstandigheden leiden ertoe dat de rentabiliteit van het project onder druk staat. Dit kan misschien verbeterd worden door het aangaan van Power Purchase Agreement (PPA). In zo'n constructie wordt de door het project opgewekte duurzame energie afgenomen door lokale en regionale overheden. Het komende jaar wordt verkend of het aangaan van een PPA door Drentse gemeenten, provincie en waterschappen een goede mogelijkheid is. Op deze manier kopen Drentse overheden lokaal opgewekte duurzame energie in en dragen ze bij aan de realisatie van hun RES-doelstellingen. Begin februari 2024 ondertekenen bestuurders van de gemeenten Hoogeveen, Coevorden en Emmen, de provincie Drenthe, Rijkswaterstaat en EZK hiertoe een intentieverklaring waarin ze afspreken de mogelijkheden te onderzoeken voor het aangaan van een PPA. Een belangrijke aanleiding om de haalbaarheid van een PPA in deze fase van het project te verkennen is de geplande aanleg van de geleiderail,

waarvoor een voorfinanciering vanuit EZK nodig is. Het doel is om eind 2024 aan te kunnen geven of een PPA mogelijk en nodig is.

Voortgang project

In het voorjaar van 2022 is er een marktconsultatie geweest om het project aan de markt voor te leggen. Veel partijen uit de wegenbouw en duurzame energiesector en fabrikanten van gekleurde zonnepanelen gaven aan interesse te hebben in het project. Het project wordt via een tender op de markt gebracht.

In januari en februari 2024 worden in alle drie gemeenten informatieavonden georganiseerd om de omgeving bij te praten over de voortgang van het project en de mogelijkheden voor (financiële) participatie. In Hoogeveen vindt de avond op donderdag 29 februari plaats in De Tamboer. De uitnodiging hiervoor ontvangt u binnenkort. Deze informatieavond is vanuit het project en staat dus los van de eerdergenoemde informatieavond die plaatsvindt op 31 januari.

Vragen

De Drentse Zonneroute A37 is dus volop in ontwikkeling. We verwachten in 2024 weer de nodige stappen te maken om te komen tot de daadwerkelijke realisatie van de Drentse Zonneroute A37. We houden u op de hoogte. Heeft u nog vragen? Neemt u dan contact op met Daan Olivier (telnr. 14-0528).

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders,

Jelmer Mulder
Gemeentesecretaris

Karel Loohuis
burgemeester